

REFERAT DE APROBARE

Secțiunea 1 - Titlul proiectului de act normativ

Ordin pentru modificarea și completarea Ordinului președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 130/2020 privind stabilirea unor măsuri pentru rezervarea capacității de transport în punctele de interconectare a Sistemului național de transport al gazelor naturale din România cu sistemele de transport al gazelor naturale din țările învecinate României.

Secțiunea a 2-a – Motivul emiterii actului normativ

<p>1. Contextul și cadrul european de reglementare (Descrierea situației actuale)</p>	<p>Prevederile Regulamentului (UE) 2017/459 al Comisiei din 16 martie 2017 de stabilire a unui cod al rețelei privind mecanismele de alocare a capacității în sistemele de transport al gazelor și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 984/2013, denumit în continuare <i>Regulamentul (UE) 2017/459</i>, potrivit cărora:</p> <p>„Art. 3 – În sensul prezentului regulament, [...] se aplică următoarele definiții:</p> <p>1. „capacitate incrementală” înseamnă o posibilă creștere viitoare, prin intermediul unor proceduri bazate pe piață, a capacității tehnice sau a eventualei noi capacități create acolo unde în prezent nu există niciuna, care poate fi oferită pe baza unor investiții în infrastructura fizică sau a optimizării capacității pe termen lung și care poate fi alocată ulterior sub rezerva obținerii de rezultate pozitive la testul economic, în următoarele cazuri:</p> <p>(a) în punctele de interconectare existente;</p> <p>(b) prin instituirea unui nou punct sau a unor noi puncte de interconectare;</p> <p>(c) drept capacitate fizică de flux inversat într-unul sau mai multe puncte de interconectare, care nu a mai fost oferită; [...]</p> <p>Art. 26 (1) Imediat după începerea licitației anuale a capacității anuale cel puțin în fiecare an impar, operatorii de transport și de sistem cooperează în cadrul proceselor de evaluare a cererii de pe piață de capacitate incrementală și efectuează studii tehnice pentru proiectele de capacitate incrementală pentru punctele lor comune de interconectare. [...]</p> <p>(2) În termen de cel mult opt săptămâni de la începerea licitației anuale a capacității anuale, cel puțin în fiecare an impar, operatorii de transport și de sistem în cauză aflați de fiecare parte a graniței unui sistem de intrare/ieșire elaborează rapoarte comune de evaluare a cererii de pe piață, fiecare dintre acestea acoperind toate punctele de interconectare aflate la cel puțin una dintre granițele unui sistem de intrare/ieșire.</p> <p>(3) Raportul de evaluare a cererii de pe piață se publică în una sau mai multe limbi oficiale ale statului membru și, în măsura posibilului, în engleză, pe site-urile web ale operatorilor de transport și de sistem în cauză, în termen de cel mult 16 săptămâni de la începerea licitației anuale a capacității anuale, cel puțin în fiecare an impar. [...]</p> <p>Art. 27 (1) Ziua următoare datei publicării raportului de evaluare a cererii de pe piață începe în etapa de proiectare [...]</p> <p>(2) Operatorii de transport și de sistem care își desfășoară activitatea la punctul de interconectare respectiv efectuează studii tehnice vizând proiectele de capacitate incrementală în vederea conceperii proiectului de capacitate incrementală și a proiectării nivelurilor de ofertă coordonate pe baza fezabilității tehnice și a rapoartelor de evaluare a cererii de pe piață.</p> <p>(3) În termen de cel mult 12 săptămâni de la începutul etapei de proiectare, operatorii de transport și de sistem în cauză efectuează o consultare publică comună privind proiectul de propunere de proiect, în una sau mai multe limbi oficiale ale statului membru și, în măsura posibilului, în limba engleză, pe o perioadă de cel puțin o lună și de cel mult două luni. [...]</p> <p>Art. 28 (1) În urma consultării și finalizării etapei de proiectare pentru un proiect de capacitate incrementală în conformitate cu articolul 27, operatorii de transport și de sistem</p>
---	--

implicați transmit propunerea de proiect pentru un proiect de capacitate incrementală autorităților naționale de reglementare relevante, în vederea unor aprobări coordonate. Propunerea de proiect este publicată, de asemenea, de operatorii de transport și de sistem implicați în una sau mai multe limbi oficiale ale statului membru și, în măsura posibilului, în limba engleză și cuprinde cel puțin următoarele informații:

a) toate nivelurile de ofertă, reflectând gama de cerere preconizată de capacitate incrementală în punctele de interconectare relevante, ca urmare a proceselor prevăzute la articolul 27 alineatul (3) și la articolul 26;

b) normele și condițiile generale pe care un utilizator al rețelei trebuie să le accepte pentru a participa și a avea acces la capacitate în cadrul etapei obligatorii de alocare a capacității a procesului de capacitate incrementală, inclusiv orice garanții reale care urmează să fie furnizate de utilizatorii rețelei și modul în care posibilele întârzieri în furnizarea de capacitate sau în cazul unei perturbări a proiectului sunt abordate la nivel contractual;

c) eșalonarea proiectului de capacitate incrementală, inclusiv modificările care au survenit ca urmare a consultării descrise la articolul 27 alineatul (3), precum și măsurile de prevenire a întârzierilor și de reducere la minimum a impactului întârzierilor;

d) parametrii definiți la articolul 22 alineatul (1);

e) dacă ar fi necesar un orizont de timp extins în condiții excepționale pentru contractarea de capacitate pentru o perioadă suplimentară de până la cinci ani în plus față de alocarea de până la 15 ani de după începutul utilizării operaționale, în conformitate cu articolul 30;

f) dacă este cazul, mecanismul alternativ de alocare propus, inclusiv justificarea acestuia în conformitate cu articolul 30 alineatul (2), precum și condițiile aprobate de operatorul de transport și de sistem pentru etapa obligatorie în conformitate cu articolul 30 alineatul (3);

g) în cazul în care pentru proiectul de capacitate incrementală este urmată o abordare privind un preț fix, elementele descrise la articolul 24 litera (b) din Regulamentul (UE) 2017/460.

(2) În termen de șase luni de la primirea propunerii complete de proiect de către ultima dintre autoritățile naționale de reglementare competente, respectivele autorități naționale de reglementare publică decizii coordonate privind propunerea de proiect definită la alineatul (1) [...]

(3) **Odată cu publicarea deciziilor luate de autoritățile naționale de reglementare relevante în conformitate cu alineatul (2) și nu mai târziu de două luni înainte de oferta de capacitate incrementală din cadrul licitației anuale a capacității anuale, operatorii de transport și de sistem publică un anunț comun în una sau mai multe limbi oficiale ale statului membru și, în măsura posibilului, în limba engleză, incluzând următoarele informații minime:**

a) informațiile definite la alineatul (1), astfel cum au fost aprobate de autoritățile naționale de reglementare;

b) un model de contract(e) privind capacitatea oferită."

2. Cadrul național de reglementare

Prevederile Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora:

„**Art. 99** – Activitățile în sectorul gazelor naturale trebuie să se desfășoare pentru realizarea următoarelor obiective de bază: [...]

k) dezvoltarea interconectărilor sistemelor de transport al gazelor naturale cu sistemele similare din țările vecine și cu alte infrastructuri de transport și integrarea Sistemului național de transport al gazelor naturale în Rețeaua europeană de transport și sistem de gaze naturale - ENTSO-G, denumită în continuare ENTSO-G; [...]

	<p><i>Art. 102¹ (2¹) ANRE cooperează, în ceea ce privește aspectele transfrontaliere, cu autoritatea sau autoritățile de reglementare din statele membre implicate și cu ACER. În ceea ce privește infrastructura înspre și dinspre o țară terță, ANRE poate coopera cu autoritățile relevante din țara terță în situația în care primul punct de interconectare cu rețeaua statelor membre este situat pe teritoriul României, după consultarea cu autoritățile de reglementare ale celorlalte state membre în cauză, consultarea vizând, în ceea ce privește această infrastructură, aplicarea consecventă pe teritoriul României a normelor comune pentru piața internă în sectorul gazelor naturale. [...]</i></p> <p><i>Art. 130 (1) Operatorul de transport și de sistem are în principal următoarele obligații: [...]</i> <i>q) să asigure alocarea capacităților pe conductele de interconectare cu respectarea Regulamentului (CE) nr. 715/2009 [...]</i>”.</p>
3. Scopul reglementării	Aprobarea propunerii de proiect privind modificarea și completarea <i>Ordinului ANRE nr. 130/2020 privind stabilirea unor măsuri pentru rezervarea capacității de transport în punctele de interconectare a Sistemului național de transport al gazelor naturale din România cu sistemele de transport al gazelor naturale din țările învecinate României</i> astfel încât SNTGN TRANSGAZ SA să poată pună la dispoziția pieței până la data de 30.04.2024 modelul de contract pentru capacitate incrementală.
4. Schimbări preconizate/ măsurile propuse prin prezentul act normativ	<p>Schimbările preconizate se referă la următoarele aspecte:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prin derogare de la prevederile art. 26 alin. (1) din Codul rețelei pentru Sistemul național de transport al gazelor naturale, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 16/2013, cu modificările și completările ulterioare, contractul-cadru de transport al gazelor naturale ce se va încheia pentru rezervarea de capacitate în punctele de interconectare între Societatea Națională de Transport Gaze Naturale „Transgaz“ - S.A. și utilizatorii rețelei va fi cel este cel prevăzut în anexa la prezentul proiect de ordin și care se va completa cu mesajul electronic/mesajele electronice de confirmare a adjudecării licitației/licitațiilor organizate în cadrul PRRC, pus/puse la dispoziție de către operatorul PRRC; - contractul-cadru se încheie cu cel puțin 14 zile înainte de data primei participări a UR la o licitație pentru rezervare de capacitate, cu excepția cazului în care la licitațiile produselor de capacitate standard anuale se oferă și capacitate incrementală situație în care contractul-cadru de transport se încheie în termen de 10 zile lucrătoare după rezultatul pozitiv al testelor economice; - în cazul în care OTS oferă capacitate incrementală împreună cu capacitatea disponibilă corespunzătoare în cadrul licitației anuale a capacității anuale, participarea unui solicitant de capacitate care nu a încheiat contractul-cadru de transport este condiționată de depunerea unei declarații pe propria răspundere; - în cazul produselor de capacitate incrementală UR va plăti OTS contravaloarea capacității de transport rezervate, stabilită în baza tarifului de rezervare de capacitate aplicabil la momentul în care poate fi utilizată capacitatea rezervată plus tariful suplimentar aplicat în cadrul proceselor de capacitate incrementală și eventuala primă de licitație rezultată în urma derulării licitației.
5. Alte informații	Nu este cazul.

Secțiunea a 3-a – Mențiuni privind impactul socio-economic preconizat al proiectului de act administrativ

1. Impactul macroeconomic	Nu este cazul
---------------------------	---------------

a) impactul asupra pieței de energie în ansamblul ei b) impactul asupra operatorilor economici c) impactul asupra consumatorilor/clientilor finali (variații de preț sau altele asemenea)	
2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	Nu este cazul
3. Impact asupra mediului de afaceri	Nu este cazul
4. Implicații sociale	Nu este cazul
5. Impact asupra mediului	Nu este cazul
6. Alte informații	Nu este cazul

Secțiunea a 4-a – Mențiuni privind impactul financiar preconizat asupra patrimoniului ANRE – Nu este cazul.

Secțiunea a 5-a - Efectele proiectului de act administrativ asupra legislației în vigoare

1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ: a) acte normative ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ; b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.	Modificarea și completarea <i>Ordinului ANRE nr. 130/2020 privind stabilirea unor măsuri pentru rezervarea capacității de transport în punctele de interconectare a Sistemului național de transport al gazelor naturale din România cu sistemele de transport al gazelor naturale din țările învecinate României.</i>
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	Nu este cazul.
3. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Nu este cazul.
4. Alte informații	Nu este cazul.

Secțiunea a 6-a - Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act administrativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizații	Nu este cazul.
---	----------------

neguvernamentale de specialitate și operatori economici din domeniu	
2. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități	Nu este cazul
3. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Nu este cazul
4. Alte informații	<p>În conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) 2017/459 al Comisiei din 16 martie 2017 de stabilire a unui cod al rețelei privind mecanismele de alocare a capacității în sistemele de transport al gazelor și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 984/2013, SNTGN TRANSGAZ SA, împreună cu operatorii de transport gaze naturale din Bulgaria, Ungaria și Ucraina au demarat procesele de capacitate incrementală în cadrul punctelor de interconectare dintre România, Bulgaria, Ungaria și Ucraina și au transmis autorităților de reglementare propunerile de proiecte în vederea emiterii unor decizii de aprobare coordonate.</p> <p>Ulterior deciziilor de aprobare emise de autoritățile naționale de reglementare, dar nu mai târziu de două luni calendaristice înainte de oferta de capacitate incrementală, operatorii de transport trebuie să publice un model de contract privind capacitatea oferită. Conform prevederilor Regulamentului (UE) 2017/459 contractul trebuie publicat cel târziu în data de 30.04.2024.</p> <p>Prin adresa nr. 27230/27.03.2024, înregistrată la ANRE sub nr.48519/28.03.2024, SNTGN TRANSGAZ SA a transmis ANRE o serie de propuneri privind modificarea și completarea <i>Ordinului ANRE nr. 130 din 24 iunie 2020 privind stabilirea unor măsuri pentru rezervarea capacității de transport în punctele de interconectare a Sistemului național de transport al gazelor naturale din România cu sistemele de transport al gazelor naturale din țările învecinate României</i>. Principala modificare și completare constă în adaptarea contractului de rezervare a capacității astfel încât în cadrul acestuia să fie cuprinsă atât capacitatea existentă cât și capacitatea incrementală solicitată.</p> <p>În data de 12.04.2024, urmare a explicațiilor suplimentare oferite de reprezentanții SNTGN TRANSGAZ SA în cadrul întâlnirii organizate la sediul ANRE s-a convenit demararea procesului de consultare publică pe marginea propunerilor formulate.</p> <p>În conformitate cu prevederile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, cu modificările ulterioare, este necesar ca proiectul de ordin să fie supus procesului de consultare publică.</p> <p>Având în vedere faptul că:</p> <ul style="list-style-type: none"> - în conformitate cu calendarul de licitare al capacităților stabilite la nivel de ENTSO-G, licitația de capacitate anuală începe la data de 1 iulie 2024;

	<p>- informațiile referitoare la capacitatea incrementală oferită de SNTGN TRANSGAZ SA trebuie furnizate cel puțin cu două luni înainte de data licitației, respectiv până la data de 30 aprilie 2024, este necesară demararea procesului de consultare publică a proiectului de ordin elaborat în baza propunerilor SNTGN TRANSGAZ în regim de urgență, pentru o perioadă de 10 zile.</p>
--	--